

معاونت آموزشی و پژوهشی

شیوه‌نامه نحوه تشکیل کمیته تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشجویی دانشگاه مراغه

ویرایش اول: فروردین ماه ۱۴۰۲

مقدمه

در شرایطی که تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، مهاجرت نخبگان و کمبود بودجه‌های تحقیقاتی، عرصه را بر پژوهشگران و فناوران تنگ کرده است، سیاستگذاری صحیح علمی و تدوین عالمانه ضوابط قانونی می‌تواند فضا را برای استفاده بهینه از همه آنچه داریم، باز کند. در تدوین شیوه‌نامه نحوه فعالیت کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشگاه، رویکرد معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه ایجاد گشوده‌ترین عرصه برای فعالیت‌های دانشجویی در حوزه پژوهش و فناوری و تأمین بیشترین منابع ممکن در حد مقدرات بوده است. همچنین تلاش شده است از پیچیدگی‌های غیر ضروری اجتناب شود و ضوابط به ساده‌ترین و در عین حال کاراترین شکل ممکن تهیه شوند. در ادامه ارزش‌ها و مفاهیم بنیادین در شکل‌گیری سیاست‌ها و قوانین معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه به اختصار تبیین می‌شوند:

- توسعه ظرفیت انسانی را می‌توان مهمترین اولویت در سیاستگذاری علمی دانست. اساتید پیشگام، محور توسعه دانشگاه هستند و با ایجاد حلقه‌ای از نیروهای جوان در پیرامون خود نسلی هم‌تا و بلکه توانمندتر از خود را تربیت می‌کنند. اعتبارهای پژوهشی و فناورانه مختلفی جهت مهیا نمودن زمینه برای این امر مهم در نظر گرفته خواهد شد. همچنین مسیرهای مختلفی برای جذب پژوهشگران جوان در سطوح مختلف و پیوستن آن‌ها به تیم‌های تحقیقاتی تعریف خواهد شد که یکی از آنها تشکیل کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشگاه است.
- حضور دانشجویان علاقمند و مستعد از مهمترین سرمایه‌های دانشگاه به شمار می‌رود. داشتن یک نظام علمی کارآمد جز از طریق پرورش صحیح استعدادهای آنان امکان‌پذیر نیست. از این رو است که "کاشتن برای آینده" نه تنها به عنوان یک شعار بلکه به مثابه یک راهبرد کلیدی برای معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه برگزیده شده است. اتخاذ سیاست‌های انبساطی در حمایت مالی از کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی و تقدیر از برون‌دادهای علمی دانشجویان از مصادیق این رویکرد به شمار می‌روند.
- دستیابی به پیشرفت‌های علمی بدون توجه به جنبه‌های اخلاقی می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیر در پی داشته باشد. در تدوین تمام ضوابط، اصول اخلاقی همواره مورد نظر بوده است.
- بهره‌مندی افراد و نهادها از حمایت‌ها متناسب با عملکرد پیشین آن‌ها اصلی پذیرفته شده در جوامع علمی است که منجر به توزیع عادلانه منابع می‌شود.

- توسعه زیرساخت‌های پژوهش و فناوری و فراهم آوردن زمینه برای انجام تحقیقات آینده باید همواره مورد توجه جدی باشد.
- خلق ارزش افزوده از فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه و تولید محصولات دانش‌بنیان نقش به‌سزایی در توسعه دانشگاه و کشور دارد. از این رو، فعالیت‌های فناورانه به صورت ویژه مورد توجه قرار گرفته‌اند.
- دانش و فناوری در زیست‌بومی مبتنی بر گفت و شنود شکوفا می‌شوند. تعامل سازنده با همتایان و پیشگامان حوزه تخصصی و نیز ارتباط با تخصص‌های مکمل می‌تواند به کار یک پژوهشگر عمق و غنا ببخشد.

یادآور می‌شود که هر چند چارچوب‌های قانونی تعریف شده لازم‌الاجرا هستند اما این به معنی غیر قابل تغییر بودن آن‌ها نیست بلکه هویتی زنده و پویا دارند که می‌توانند بر اساس شرایط جدید و تجربه‌هایی که از اجرا به دست می‌آید، پس از طی مراحل قانونی اصلاح شوند. از این رو، از همه دغدغه‌مندان توسعه دانشگاه دعوت می‌شود با ارائه بازخوردهای خود به ارتقای مداوم این مجموعه کمک کنند.

شیوه‌نامه نحوه تشکیل کمیته تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشجویی دانشگاه مراغه

به منظور ارتقای سطح دانش، ایجاد و تقویت روحیه پژوهش، حمایت از فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه دانشجویان، راهنمایی و توانمندسازی دانشجویان در جهت کارایی و بالندگی علمی، پژوهشی و فناوری، کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشگاه مراغه زیر نظر معاونت آموزشی و پژوهشی طبق مفاد این شیوه‌نامه تشکیل می‌شود.

بخش اول: کلیات و اهداف

ماده ۱ - تعریف

کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشگاه مراغه که از این پس به اختصار کمیته نامیده می‌شود، تحت حمایت و نظارت معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه و بر اساس قوانین و رسالت‌های دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کند.

ماده ۲ - اهداف

۱-۲- ایجاد بستر مناسب برای شکوفایی، رشد و اعتلای علمی، پژوهشی و فناوری دانشجویان و تربیت پژوهشگران و فناوران آینده کشور

۲-۲- نهادینه ساختن فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه در بین دانشجویان

۳-۲- توانمندسازی دانشجویان در زمینه پژوهش و فناوری از طریق شیوه‌های مختلف آموزش نظری و عملی

۴-۲- ترویج و ارتقای مهارت و فرهنگ پژوهش و فناوری در دانشجویان دانشگاه

۵-۲- ایجاد زمینه مناسب به منظور حمایت‌های مادی و معنوی دانشگاه از فعالیت‌های علمی دانشجویان

۶-۲- بهبود روابط علمی، پژوهشی و فناوری اساتید و دانشجویان

بخش دوم: ارکان و تشکیلات

فصل اول

ماده ۳ - ارکان

ارکان کمیته شامل دبیر و شورای مرکزی می‌باشد.

تبصره: کمیته تحقیقات و فناوری دانشجویی دانشگاه می‌تواند حسب نیاز و شرایط، برای هر یک از دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی خود یک کمیته تحقیقات و فناوری دایر نماید.

فصل دوم

دبیر

ماده ۴- تعریف

یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه بوده که با دانشجویان تناسب سنی و فکری داشته، با پژوهش و فناوری دانشجویی آشنا بوده و وقت کافی به این امر اختصاص دهد.

ماده ۵- انتصاب

دبیر با حکم معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه از میان دو نفر که توسط شورای مرکزی پیشنهاد گردیده است برای مدت دو سال منصوب می‌شود.

تبصره: انتصاب مجدد دبیر بنا بر پیشنهاد مجدد شورای مرکزی بلامانع است.

ماده ۶- وظایف

۱-۶- اجرای مصوبات شورای مرکزی

۲-۶- نظارت بر حسن اجرای امور و هدایت علمی و عملی کمیته و واحدهای تابعه

۳-۶- ایجاد ارتباط با اساتید و مسئولین دانشگاه در جهت اهداف کمیته

۴-۶- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای پژوهش و فناوری دانشگاه و کمیته

۵-۶- پیگیری امور مربوط به ارتباط کمیته با نهادهای داخل و خارج از دانشگاه

۶-۶- ارائه گزارش عملکرد کمیته به شورای پژوهش و فناوری دانشگاه

۷-۶- پیشنهاد انتصاب مسئول و اعضای کمیته تحقیقات و فناوری دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی تابعه دانشگاه به شورای مرکزی

۸-۶- عضویت در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه

فصل سوم

شورای مرکزی

ماده ۷- تعریف

شورایی منتخب از اعضای هیأت علمی دانشگاه است که مرجع سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کمیته در چهارچوب سیاست‌های وزارت عتف و دانشگاه می‌باشد.

ماده ۸- انتصاب اعضای شورای مرکزی

اعضای شورای مرکزی دانشگاه توسط معاونت آموزشی و پژوهشی به مدت دو سال منصوب می‌شوند.

اعضای حقوقی و حقیقی شامل:

- رئیس دانشگاه (رئیس شورا)
- معاون آموزشی و پژوهشی دانشگاه (نائب رئیس شورا)
- یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه به پیشنهاد شورای مرکزی کمیته و با حکم رئیس دانشگاه (دبیر کمیته)
- مدیر پژوهش و فناوری دانشگاه
- مدیر امور آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های علمی دانشگاه
- رئیس واحد بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE) و استانداردهای دانشگاه
- مدیر کارآفرینی و ارتباط با صنعت دانشگاه
- مدیر مرکز رشد واحدهای فناور دانشگاه
- رئیس دانشکده علوم پایه
- رئیس دانشکده کشاورزی
- رئیس دانشکده فنی و مهندسی
- رئیس دانشکده علوم انسانی
- نماینده حقیقی دانشکده علوم پایه
- نماینده حقیقی دانشکده کشاورزی
- نماینده حقیقی دانشکده فنی و مهندسی
- نماینده حقیقی دانشکده علوم انسانی

تبصره ۱- تعداد اعضای شورای مرکزی با توجه به تعداد دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی تابعه و دانشجویان هر واحد طوری تعیین شود که حداقل یک نفر از اعضای هیأت علمی هر دانشکده و مرکز تحقیقاتی عضو آن باشد. مسئولین کمیته هر دانشکده و مرکز تحقیقاتی، عضو شورای مرکزی می‌باشند.

تبصره ۲- جلسات شورای مرکزی با حضور نصف به علاوه یک اعضاء رسمیت می‌یابد و رأی‌گیری موارد و پیشنهادات مخفیانه است.

ماده ۹- وظایف شورای مرکزی

۹-۱- تصمیم‌گیری درباره مسائل مربوط به کمیته و نیز موارد پیش‌بینی نشده در شیوه‌نامه

۹-۲- سیاستگذاری سالیانه کمیته در چهارچوب سیاست‌های وزارت متبوع و دانشگاه

۹-۳- پیشنهاد انتصاب و تغییر دبیر به معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه

۹-۴- تعیین و نوع واحدهای زیرمجموعه کمیته بر اساس شرایط دانشگاه

بخش سوم: پشتیبان

ماده ۱۰- حمایت و پشتیبانی از کمیته و جلب حمایت‌های سایر نهادها و سازمان‌های داخل و خارج از دانشگاه بر عهده معاونت آموزشی و پژوهشی دانشگاه است.

این شیوه‌نامه در ۳ بخش و ۳ فصل و ۱۰ ماده تدوین شده و از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۵ لازم‌الاجرا می‌باشد.